

Metodické listy k DVD „Muf je třída“

Určení: předškolní děti +první dva ročníky ZŠ

Pohádkový seriál „Muf je třída“ nás zavádí do království, které je zavaleno odpadky. Hrdina Muf přislíbil králi, že mu pomůže vypořádat se s odpady. Nejprve se však sám musí vše o odpadech naučit. Mufovi v tomto úkolu pomáhají Jů, Hele, Fámula a Tryskomyš. Jak se ve Větrném království s odpadky vypořádají a zda dostane Muf princeznu za ženu, to zjistíte v tomto seriálu.

Seriál je složen z deseti dílů, kde jednotlivé díly mají délku cca 8 minut. Každý díl se zabývá jiným tématem.

Přehled dílů

Díl 1: Úvod

Zasvěcení do příběhu.

Díl 2: Barvy kontejnerů

Muf se učí, na co jsou běžně dostupné barevné kontejnery na ulicích. Pro každou barvu má vymyšleno heslo, aby si správně zapamatoval, co do kontejneru patří.

Díl 3: Plasty

Muf zjišťuje, co vše patří do žlutého kontejneru a dozvídá se i co je potřeba s plastovými odpady před vyhozením udělat.

Díl 4: Papír

Tento díl je zaměřený na to, z čeho se papír vyrábí, ale hlavně co do kontejneru na papír patří a na co bychom měli dávat pozor při jeho třídění

Díl 5: Sklo

V tomto díle se Muf dozvídá, jak správně třídit sklo, co se s ním má před vyhozením dělat a jaký je rozdíl mezi bílým a zeleným kontejnerem.

Díl 6: Bioodpad

Muf se učí, co vše je odpad z přírody a jak s ním správně nakládat.

Díl 7: Směsný odpad

Nejprve si Muf zopakuje, jaké druhy odpadu už zná a kam tyto odpady patří. Pak mu Jů a Hele vysvětlí, co se děje s ostatním odpadem, který vytrítit nelze.

Díl 8: Sběrný dvůr

Všichni na palouku řeší v tomto díle otázku, co s velkými nebo jedovatými odpadky. Nakonec Muf doporučí králi zřídit sběrný dvůr.

Díl 9: Využití odpadů

V předposledním díle se Muf dostává k otázce, proč se vlastně odpady třídí a co se s jednotlivými druhy odpadů děje dál.

Díl 10: Proč třídíme?

Tento díl je věnovaný dokončení příběhu. Odpady se zde již neřeší.

V rámci těchto listů jsou zodpovězeny otázky, které vyplývají z pohádky. Pro další dotazy dětí a pro korekci skupinových diskuzí doporučujeme návštěvu stránek www.tonda-obal.cz a www.jaktridit.cz

Zařazení do výuky

V rámci Environmentální výchovy – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Odborné cíle

Na základě práce s tímto seriálem by děti měly znát a umět následující:

- vědí přesně, jaký odpad patří do barevných popelnic (základní typy)
- vědí, proč se odpady třídí
- dokáží vyjmenovat konkrétní odpady, které patří do daného kontejneru
- dokáží říct, co je z plastů, co je z papíru, co je ze skla; dokáží o tom informovat ostatní
- dokáží třídít odpad

Sociální cíle

Mimo vzdělávání v oblasti zacházení s odpadem se snažíme u dětí rozvíjet i další dovednosti.

- porozumění obsahu
- rozvoj řečových dovedností

Nabízené aktivity

Každý díl se zabývá částí problematiky nakládání s odpadem. Aby děti zaznamenaly význam celého dílu, doporučujeme přehrát díl několikrát.

Aby nešlo o pouhé puštění pohádky, proto vznikly tyto listy, které se Vám snaží pomoci s náměty otázek pro jednotlivé díly:

- I) Náměty skupinová diskuze – skupinovou diskuzi doporučujeme zahájit vždy po prvním zhlédnutí dílu.
- II) Tipy na otázky – z každého dílu jsme vybrali několik otázek a uvedli jsme je zde ve stejném pořadí, jako jsou uvedeny v seriálu. Jejich cílem je zvýšení vnímání u dětí při druhém a dalším sledování. Odpovědi na pravé straně jsou napsány tak, jak zazní v seriálu – v některých případech mohou děti odpověď rozvinout o vlastní vědomosti.
- III) Mufovy otázky – na konci každého dílu pokládá Muf tři otázky, které se snaží princezna s králem zodpovědět. Tyto otázky se týkají hlavních témat jednotlivých dílů. Omluvte prosím případné slangové označení – otázky jsou psány stejně, jak zazní v seriálu.

Díl 1

Náměty ke skupinové diskuzi

Jak se mohlo v království vzít tolik odpadků – co to vlastně odpadky jsou a kde se berou?

Jaké jsou nejčastější druhy odpadů, které vznikají u nás doma?

Tipy na otázky

Jak se říká slabému větříku?

Jak se jmenuje král větrného království?

Co je potřeba udělat s odpady než je odnese do popelnice?

Co slíbil král tomu, kdo zbaví větrné království odpadků?

vánek

Větruš 39

Vytřídit vše, co se dá recyklovat

ruku princezny Foukalinky

Díl 2

Náměty ke skupinové diskuzi

Jaké kontejnery jsou na ulicích v našem městě/obci?

Potkáváte barevné kontejnery cestou do školky? Kdo se po cestě setká s nejvíce kontejnery?

Je na kontejnerech kromě barvy ještě něco jiného, podle čeho jde poznat, co do nich patří?

Poznámka: Děti často pracují se zkratkou, že do barveného kontejneru patří vše dané barvy. V průběhu tohoto a následujících dílů je potřeba vysvětlovat, že není důležitá barva odpadků, ale z čeho jsou vyrobeny.

Tipy na otázky

Jak se říká barevným "bednám" na ulicích, do kterých se třídí odpad?	kontejnery
Kde je lepší třídít odpady než u kontejnerů?	doma v kuchyni
Jaké heslo můžeme využít, když budeme někomu vysvětlovat, kam patří plasty?	zluťák plastů
Jaká barva "zachytí" krabice od pití?	oranžová

Mufovy otázky

Je správné odpady třídít?

V žádném případě, hučí po tom v uších
ano, ale až nad popelnici, větší kusy vlevo, menší vpravo
jistě, nejlépe doma, ještě než jdeme dát odpad do kontejnerů

Do modrého kontejneru vyhazujeme...

papír

zbytky nedojedených knedlíků

kousky hvězd spadlých na zem

Žlutý kontejner je na ...

na plasty

na odkvetlý pampelišky

na žloutky z vajíček

Díl 3

Náměty ke skupinové diskuzi

Jaké plastové věci máme ve školce?

S jakými věcmi z plastu se nejčastěji setkáváte?

Co máme a co rozhodně nemáme s plastovým odpadem dělat?

Poznámka: U plastového odpadu je potřeba neustále zdůrazňovat, že jeho spalování v domácnostech otravuje přírodu, ale hlavně nás všechny! Pokud jsou děti schopné, tak můžete zkusit vysvětlit, že gumové věci do plastů nepatří.

Tipy na otázky

Jakou barvu má kontejner na plasty?

žlutou

Co je dobré udělat s PET lahví před tím, než jí vyhodíme?

sešlápnout

Musí se z PET lahví sundávat víčko a etiketa?

ne

Co všechno je z plastů?

lahve od limonád, kelímky od jogurtů, tašky na nákup, sáčky, pytlíky od bonbónů, plastové hračky, lahvičky od šamponů a fólie

Mufovy otázky

Odpadky z plastů se vyhazují do kontejneru, který má barvu...

růžovou

žlutou

fialovou se zelenými puntíky

Co nepatří mezi plasty?

PET láhve od různých nápojů

starej vaříč

kelímky od jogurtů

Jak vyhodím plastovou lahev?

sešlápnutou, i s uzávěrem a s etiketou

nesešlápnutou, plnou limonády

nesešlápnutou, ale bez uzávěru a papírku s obrázkem, který je na ní nalepený

Díl 4

Náměty ke skupinové diskuzi

Jakou barvu má kontejner na papír a jaké barvy mají papírové věci?

Kam patří papír, který je hodně špinavý nebo mastný a proč?

K čemu všemu ve školce papír používáme?

Poznámka: Je dobré, aby si děti uvědomily, že zašpiněný papír nelze dál využít – kreslit na papíry od bahna nebo posmrkaných kapesníků by asi nechtěly. Výrobu papíru si můžete ve školce vyzkoušet.

Tipy na otázky

Co vše je z papíru?

Noviny, balicí papír, krabice, knihy, sešity, časopisy, pytlíky od mouky, krabice a krabičky

Co nepatří do papíru?

To, co není papír, mastné papíry, zacákané papíry po malování

Mufovy otázky

Do modrého kontejneru se hází ...?

papír všeho druhu

jenom nepřečtené noviny

jenom papírové krabice

Do modrého kontejneru se nesmí dát?!

tvrdá krabice od pračky

povinná školní četba naší babičky

obal od sádla

Papír se vyrábí?

z žihadel horských vos

z vyjetého oleje tryskových letadel

ze dřeva stromů a ze staršího papíru, který jsme dali do modrého kontejneru

Díl 5

Náměty ke skupinové diskuzi

Znáte nějaká rčení o skle? (Střepy přinášejí štěstí, rozbité zrcadlo sedm let smůly)

Co se může rozbít na ostré střepy stejně jako sklo, ale sklo to není?

Jaké znáte různé barvy skleněných lahví a co v nich většinou najdeme?

Poznámka: U třídění skla dochází velmi často k chybám. Při práci s dětmi je dobré se zaměřit na to, že zrcadla, keramika a porcelán do skla nepatří.

Tipy na otázky

(otázky jsou uvedeny v pořadí, v jakém se v seriálu vyskytují)

Jak se říká slabému větříku?

vánek

Jak se jmenuje král větrného království?

Větruš 39

Co je potřeba udělat s odpady než je odneseme?

třídit

Co slíbil král tomu, kdo zbaví větrné království odpadků?

ruku princezny Foukalinky

Mufovy otázky

Sklo se vyhazuje.

pouze do bílého kontejneru

do bílého a zeleného kontejneru, podle barvy skla

do řeky, aby si měly ryby o co brousit ploutve

Co patří do kontejneru na sklo?

sklo z rozbitého okna

porcelánový talíř

zrcadlo

Sklenička od chemikálií patří.

do bílého kontejneru

do tělocvičny poblíž bradel

do míst, kde se odevzdává nebezpečný odpad, což bývá na sběrných dvorech

Díl 6

Náměty ke skupinové diskuzi

Jak vzniká přírodní odpad? Co mezi takové odpady patří?

Jaká zvířátka se vyskytují v kompostu a jak pomáhají rozkladu odpadu?

Co doma děláte s přírodními odpady?

Tipy na otázky

(otázky jsou uvedeny v pořadí, v jakém se v seriálu vyskytují)

Co se děje s bioodpadem ve Větrném království - proč zapáchá?	hnije
Co vzniká na kompostu nebo v kompostéru z přírodního odpadu?	výborné hnojivo ke kytičkám
Když jsou na ulici kontejnery na bioodpad, tak jakou mají barvu?	hnědou

Mufovy otázky

Jak se nazývá zařízení na dělání kompostu na zahrádce?

smradostér

kompostér

kompot

Nápojové kartony se vhazují do modrého kontejneru...

protože jsou z papíru a papír do modrého kontejneru patří

žádný speciální kontejner na ně neexistuje

nevhadují se do modrého kontejneru, protože nejsou jen z papíru, ale i z kovů a plastů

Kam patří nápojové kartony?

házíme je za nejbližší stodolu

vozíme je do své oblíbené restaurace

vhazujeme je do kontejnerů s oranžovou nálepkou nebo do pytlů k tomu určených

Díl 7

Náměty ke skupinové diskuzi

Jaké znáte kontejnery na tříděný odpad – jaké mají barvy?

Kam popeláři odváží odpadky z obyčejné popelnice a co se s nimi dále děje?

V některých velkých městech se odpadky spalují ve speciálních zařízeních. Znamená to, že můžeme spalovat odpadky také sami doma?

Poznámka: Když se menší děti naučí třídít odpad a zjistí, že něco třídít nelze, tak bývají velmi smutné a snaží se i tento odpad zařadit do některého z barevných kontejnerů. Naším cílem je vysvětlit, že odpad, který vytřídít nelze patří do obyčejné popelnice. Správné označení pro tento odpad je „směsný odpad“ nebo „zbytkový odpad“.

Tipy na otázky

(otázky jsou uvedeny v pořadí, v jakém se v seriálu vyskytují)

Jaké slovní spojení používá Muf v souvislosti s modrým kontejnerem?

papíráček modráček

K jakému kontejneru Jů přičichnul?

hnědému

Jaký odpad zbývá ve Větrném království po vytřídění plastů, skla, papíru, bioodpadu a nápojových kartonů?

směsný odpad

Mufovy otázky

Kam se směsný odpad vyváží?

na k tomu určené místo, kterému se říká skládka nebo do zařízení, kde se odpad využije například na výrobu tepla nebo energie

na dno vypuštěného rybníka

do jeskyní, ve kterých nejdříve ulámeme krápníky, aby se tam víc vešlo

Když něco vyhodím do směsného odpadu, tak to ...

se zrecykluje na nové výrobky

skončí to někde na skládce nebo se z něj vyrobí teplo či energie

odvezou do vesmíru

Co do směsného odpadu nepatří?

roztrhaný hadr

popel ze spáleného uhlí

sklenice od marmelády

Díl 8

Náměty ke skupinové diskuzi

Jaký druh velkoobjemového odpadu (vše velké) rodiče vyhazovali a jak?

Když máme něco velkého (nábytek, ledničku,...) co ještě funguje a my už to nechceme, kam to můžeme nabídnout, abychom nemuseli tyto věci vyhazovat?

Co všechno jsou nebezpečné odpady, k čemu je doma máme nebo jsme měli?

Tipy na otázky

(otázky jsou uvedeny v pořadí, v jakém se v seriálu vyskytují)

Jakou otázku čekají Jůheláci od Mufa až se přičítí?

Co dělat s odpadem, který se do žádného kontejneru nevejde?

Do jakého rohu sběrného dvora nakreslil Jů staré pneumatiky?

vlevo dole

Co bychom měli udělat s nebezpečnými odpady?

Dát je do sběrného dvora nebo na speciálně určené místo.

Mufovy otázky

Kam vyhodíme ledničku, kredenc a pneumatiku od traktoru?

Do moře, kam jedeme se zájezdem

do sběrného dvora

sousedům před dům

Součástí sběrného dvora je ...

dětské hřiště se skluzavkou

zvěřinec s ochočenými pavouky

místo pro ukládání nebezpečného odpadu

Která věc nepatří mezi nebezpečné odpady?

rtuťový teploměr

sešity z páte B s písemkou z počtů

ředidlo na barvy

Díl 9

Náměty ke skupinové diskuzi

Co znamená slovo recyklace a jak taková recyklace probíhá?

Co vše máte doma nebo tady ve třídě vyrobeno z odpadů?

Tipy na otázky

(otázky jsou uvedeny v pořadí, v jakém se v seriálu vyskytují)

Co se dělá z nápojových kartonů?

Jaké výrobky ze starého papíru jmenuje Jů?

Kdo letěl s Mufem na návštěvu do Větrného království?

Desky, ze kterých se staví domy.

noviny, sešity do školy, obaly na vejčička

Fámula

Mufovy otázky

Odpadky se do barevných kontejnerů třídí ...

aby lépe hořely

aby v nich zůstaly už na věky

aby se mohly recyklovat

Při recyklaci se z PET lahví vyrábí ...

papírové sešity

fleesové bundy

limonáda pro horolezce

Co lze recyklovat stále dokola?

sklo

papír

plast